

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

III. Non esse satis religioso corpus refrenare, nisi & anima coerceatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

Idcirco minimam quamque inualetudinem corporis attribuit laboribus in religione exantlatis. At quomodo in talibus potest esse vel spiritus, vel religiosa disciplina? O infelices subditos, nec minus infelices Superiores, qui hæc in religione, cuius ipsi sunt pastores permittunt, cum hoc non sit aliud quam peste quadam illam inficere, & iuuenibus demonstrare viam ad eam prorsus labefactandam.

Non satis esse religioso corpus refrenare, nisi & anima coerceatur.

CAPVT III.

FILI, quod religiosus ita cohibeat corpus suum, eiusque sensus, ut non insolescant, vel insurgant aduersus animam, bonum & salutare est, sed non consistit in eo religiosa perfectio, sed potius in internis animi virtutibus, ex quibus proficiscitur reformatio passionum & sensuum. Nec corpus ab anima dirigi potest, nisi prius anima ipsa cum suis facultatibus fuerit ad rectam normam reuocata. Regula inflexa non valet ad alias res dirigendas. Tunc verò anima est ad rectam

normam directa, quando conformata est voluntati diuinæ, quæ est prima & infallibilis regula. Mortificet aliquis carnem suã, quantum libet, eamque quoad fieri potest teneat subiectam, si animi affectus non sint ad normam certam reuocati, nunquam aspirabit ad eam tranquillitatem, quæ ad comparandam perfectionem est necessaria. Affectus quoque ad moderationem reduci non queunt, nisi prius eodem reducuntur eorum principia, à quibus oriuntur, id est, intellectus, & voluntas.

Nos tri intellectum esse supremam hominis potentiam vel facultatem, à qua omnis harmonia & moderatio cæterarum facultatum pender. Voluntas non intelligit, & ided operari nequit, nisi adiuta luce & cognitione intellectus. Reliquæ facultates inferiores, quæ exequuntur quicquid ordinatũ est à superioribus, pendent quoque ab intellectu, quippe qui quid agendũ sit illis demonstret. Quod si intellectus non fuerit ad æquitatem suam redactus, totus hominis interioris, exteriorisque status difficitur & turbatur. Intellectũ quidem præcipuè peruertit iudicium proprium, à quo sic excæcatur, vt perperam ratiocinationes suas instituat, & prius conclusiones suas inde edu-

de educat. Vndè si tu intellectum ad iustam moderationem reuocare velis, necesse est, vt illi adimas proprium iudicium. Proprium iudicium voco illud tuum opinari, tuum propositum, tuam sententiam, quæ cum meo tuorumque Superiorum iudicio non congruit, & idè propriè est tua, tibi que peculiaris, à communi tuorum maiorum, sapientum, & virtute præditorum iudicio dissentiens. Cum igitur hoc iudicium tuum non sit consentaneum meo, hoc est primæ & nunquam fallenti regulæ, rectum & bonum esse non potest. Quæ enim vel rectitudo vel bonitas eius esse potest, quod nascitur ex superba præsumptione? Dum tu proprio niteris iudicio, non modo illud anteponis aliorum iudicio, sed etiam existimas illud præstare aliorum iudiciis, omnes hallucinari te excepto, neminem intelligere rem, nisi te, vnde & animo efferris, cæterosque tanquam hebetes & minus intelligentes aspernaris nonnè hæc luculenta est præsumptio & superbia? Quid verò deterius esse potest, quàm arroganter se omnibus anteferre? Hinc venit, vt tuo iudicio plus æquo addictus, in deliberationibus tuis nullum des locum aliorum consiliis: quod non est aliud, quàm facere te obstinatum, proteruum

A a §

& per-

& pertinacem. Quis iam miretur, si fraudibus & imposturis diabolicis sis obnoxius? Si in grauissimos labaris errores? Vnde enim ortæ sunt hæreses, schismata, sectæ, discordiæ, aliæque innumera turbationes, quæ olim fuere, & nunc sunt in mundo, nisi ab hominibus nimium ingenio iudicioque suo præsentibus? Iudicium proprium quo tibi carius est, hoc maiori damno te afficit, diuellit te siquidem a tuis Superioribus, facit vt videare sapiens in oculis tuis, vt tibi plus æquo fidas, vt citò ad fastigium superbiæ peruenias, ac denique vt te precipitem agat in eam cogitationis foueam, quo putes te nullo in via spirituali duce indigere. O quanto intelligentior, sapientiorque est religiosus, qui iudicio Superioris vtitur tanquam suo, nec aliud querit. nam hoc modo satisfacit mihi, in celo accumulatur meritum, & tranquillam vitam, qua nihil iucundius est, agit in terris.

ALIVD quod turbat & peruertit intellectum est curiositas res diuinas intelligendi. Nam cum intellectus natura procliuus sit ad res intelligendas, si curiositatis calcariibus præterea stimuletur, per tot ignotas vagabitur nationes, vt se ipse tandem

dem perdat Res diuinæ intelligentiam humanā longè excedunt, & ideò comprehendere eas nequit. qui ergò curiosè volet earū indagare mysteria, facilè à lucis immensitate offuscabitur. Si enim corporei oculi citra visus iacturam non possunt defigere aciem in lucem solis, qua ratione visu intelligentiam humanam natura finitam, & limitibus circumscriptam posse inaccessibilem illam Dei lucē, quæ infinita est, capere? Qui grauat se onere viribus suis impari, meritò ab onere opprimitur. Deus non foret Deus, si ab intellectu creato comprehendere posset. Desideras sapienter tractare res diuinas, applica te ad virtutem fidei, nec aliud quære. hæc enim breuissimo tempore, & certissimè docebit te quicquid necessarium est ad salutem æternam. Tolle quoque è medio curiositatem cognoscendi, quæ ad Superiores, aliosque ad te non attinentes, spectant; quia plurimum te perturbant, atq; etiam impediunt, quò minus ad moderationem iustam intellectus peruenias. Quid opus est te aliorum defectibus intelligendis operam dare, cum sufficere tibi debeat, si cognoscas tuos, quos si probè cognoscas & sedulò corrigas, non exiguum operæ precium facies.

Curio-

Curiositatis hoc vitium est, stimulare ad expiscandas res alienas, & obliuisci proprias.

Est & alius defectus intellectus, nempe temerè iudicare, qui nisi tollatur non potest dici Intellectus ad normam iustam redactus. Contingit autem hic defectus, quando sine causa, nullis antegressis indicis indubitatum iudicium de aliorum factis pronuntiatur. Quod si verò etiam quis intentionem alicuius in malam partem interpretetur, cum possit in bonam, vel etiam excusare, eiusmodi iudicium valdè perniciosum est suo auctori, quia & caritas, & iustitia læditur. Si iudex non sis interioris hominis, nec eum cognoscis, cur audes eum iudicare? Ego solus sum scrutator humanorum cordium, mihi soli perspecta est vniuscuiusq; intentio, & idcirco mihi soli munus iudicandi deferendum.

Ad dirigendam deinde voluntatem, opus est tribus imprimis mederi defectibus, non minus fastidiosis, quam periculosis. Primus est, quod voluntas natura sua sit cæca & mille lapsibus obnoxia. Alter est, cum sit libera, vagari potest quocumque libuerit, siue rectam, siue malam viam teneat. Quatenus cæca est, ne aberraret, & labatur, opus habet duce. Quatenus libera verò, ne fines
ratio-

rationis excedat, indiget fræno. Dux erit voluntas diuina, ab iis declarata, qui vices meas in gubernatione obeunt. Frenum erit diuinæ iustitiæ timor, qui illam itinere recto & securo deducet. O felicem religiosum, qui tali fræno circumductus tam fidum sequitur ducem.

TERTIVS defectus est, quod voluntas solet esse sui ipsius proprietaria, quo nisi liberetur, non poterit in ordinem redigi. Religiosum esse, & propriam voluntatem retinere, vna consistere nequeunt. Is enim verus religiosus dicitur, qui cum cruce sua sequitur me. Iam autem in sacra mea Scriptura decretum est, neminem posse sequi me *Mat. 26.* nisi abneget seipsum & propriam voluntatem deferat.

DOMINE, estne ergò propria voluntas, si feratur in res pias & salutare, deferenda? Fili, quicquid propria voluntate desideras, debes relinquere, siue temporale sit, siue spirituale. Voluntatem propriam appello illam, quæ non consentit cum mea, vel tuorum Superiorum, ac propriè tua est. & quia à mea discordat, bona esse non potest. Voluntas propria est, quæ mihi indicit bellum, hanc horreo, hanc odi, hanc fundavi in inferno, hanc infernus fouet, & hæc sola in illo scue-

lo scue-

lo seueriffimè punitur. O dementem religiosum, qui pluris suam, quàm diuinam voluntatem facit. Non sic ego feci. Quando mea humanitas refugiebat bibere amarum passionis calicē, dixi Patri cælesti, *Non mea, sed tua voluntas fiat*. Si ego ergò in hac vita *Mat. 26.* non volui voluntatem meam facere, vide turnè tibi, decere vt facias tuam? An existimas conueniens esse, vt tuam voluntatem anteferas Creatoris tui, maiorumque tuorum voluntati? Qui plus æquo se extollit magni suam voluntatem æstimando, lapsu quoque grauiore in suum exitium ruet.

Religioso exuendum esse immoderatum affectum in parentes.

CAPVT IV.

FILI, nisi oblitus fueris populi tui, & domus patris tui, ego nõ amplectar te, nec tecum familiariter agam. Non satis est semel renunciaſſe mundo & parentibus, vti feciſti initio tuæ conuerſionis: ſed vt ad gradum perfectionis tibi propositum perſiſtas, neceſſarium eſt vt in eadem renuntiatione vſque ad finem vitæ perſiſtas. Parũ vel nihil prodeſt captiuo egreſſum eſſe portam carceris, niſi & compedes quibus aſtrictus